

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoP/17/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8215200914
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8215200914.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Anny Ilčinovej a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky V. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. XXX, zastúpenej JUDr. Apolóniou Pavčekovou, advokátkou so sídlom v Prešove, Masarykova 11 proti odporcovi Q. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. XX, zastúpenému JUDr. Drahoslavom Magdziakom, advokátom so sídlom v Bardejove, Dlhý rad 16, o rozvod manželstva a o úpravu práv a povinností k mal. M. K., nar. XX. XX. XXXX a mal. V. K., nar. XX. XX. XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, za účasti plnoletého syna účastníkov konania K. K., nar. XX. XX. XXXX, o výživnom, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č. k. 6P/27/2015-51 zo dňa 30. 04. 2015 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o výživnom na Kristiána sumou 130 Eur mesačne, na mal. Viktóriu sumou 90 Eur mesačne a vo výroku o trovách konania.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom rozviedol manželstvo navrhovateľky a odporcu, na čas po rozvode zveril mal. K., mal. M. a mal. V. do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok. Zaviazal odporcu prispievať na výživu mal. K. sumou 130 Eur mesačne, na mal. M. sumou 90 Eur mesačne a na mal. V. sumou 50 Eur mesačne s povinnosťou odporcu platiť výživné do 10-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky počnúc právoplatnosťou rozsudku. Ďalej vyslovil, že odporca je oprávnený stýkať sa s mal. deťmi K., M. a V. každý párnny víkend v sobotu a v nedeľu od 09:00 hod. do 17:00 hod. s tým, že mal. deti si prevezme a po ukončení styku ich opäť odovzdá v mieste bydliska navrhovateľky. Posledným výrokom rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, cit.: „vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že manželstvo účastníkov je dostatočne vážne narušené a trvalo rozvrátené a nemôže už ďalej plniť svoj účel. Manželstvo účastníkov konania neplní sociálnu, ekonomickú, biologickú a ani výchovnú funkciu, keďže manželia nežijú v spoločnej domácnosti po dobu jedného roka, spoločne nehospodária, nežijú intímne a navrhovateľka udržiava dva roky známosť s iným partnerom, s ktorým si plánuje spoločnú domácnosť. Manželia ani spoločne nevychováajú deti, pretože odporca v dobe, keď žili v spoločnej domácnosti sa deťom nevenoval, v nadmernom množstve požíva alkoholické nápoje a pod ich vplyvom sa správa agresívne tak vo vzťahu k navrhovateľke, ako aj k mal. deťom. Aj keď odporca vyjadril vôľu obnoviť manželské spolužitie, na strane navrhovateľky, ako aj u odporcu absentuje vôľa využiť pre odstránenie príčin rozvratu manželstva odbornú poradenskú pomoc. Preto súd dospel k záveru, že

návrh na rozvod manželstva je dôvodný a rozvod je aj v záujme mal. detí. Súd zároveň rozhodol o zverení mal. detí do osobnej starostlivosti navrhovateľky, s čím odporca aj kolízny opatrovník súhlasil. Pri rozhodovaní o výživnom mal súd za preukázané, že matka je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok 273 Eur mesačne. Matka sa o mal. deti stará výlučne sama. Mal. K. je žiakom strednej školy, mal. M. je žiačkou 3.ročníka základnej školy a mal. V. má dva roky a je v celodennej starostlivosti matky. Otec je živnostník s priemerným mesačným príjmom 696,51 Eur. Vyživovaciu povinnosť má k trom mal. deťom pochádzajúcim z manželstva. Zo svojho príjmu uhrádza mesačné poplatky za elektrinu a vodu 90,24 Eur, poplatok za internet 13,90 Eur, poplatok za telefón 16,88 Eur, platí odvody do Sociálnej poisťovne a do zdravotnej poisťovne, ostatné výdavky sú bežné. Pri určení výšky výživného súd vychádzal z odôvodnených potrieb mal. detí, prihliadol na vek mal. K. 17 rokov, mal. M. 9 rokov a mal. V. 2 roky s tým, že ide o deti vo vývoji, u ktorých sú odôvodnené výdavky spojené s ich stravovaním, hygienou, lekárskou starostlivosťou a u mal. K. a M. aj so školskými potrebami. Vzhľadom na uvedené dospel súd k záveru, že výživné vo výške 130 Eur mesačne na mal. K., 90 Eur mesačne na mal. M. a 50 Eur mesačne na mal. V. je v danom prípade primerané, zodpovedá príjmom otca, resp. obidvoch rodičov a súčasne takto určené výživné je vzhľadom na vek mal. detí a ich potreby aj dostatočné. Súd pri určení výšky výživného prihliadol na skutočnosť, že otec detí je riadne zamestnaný, jeho výdavky sú minimálne, starostlivosť o deti iným spôsobom nezabezpečuje, inú vyživovaciu povinnosť nemá. Súd preto rozhodol o povinnosti otca platiť výživné dňom právoplatnosti rozsudku vždy ku 10-temu dňu príslušného mesiaca vopred k rukám matky detí. Pri úprave styku otca s mal. deťmi súd vychádzal z návrhu matky a zo súhlasu otca s takýmto návrhom. Dospel k záveru, že prednesený návrh matky je v záujme mal. detí a preto rozhodol, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. deťmi každý páry vikend v sobotu a v nedeľu v čase od 09:00 hod. do 17:00 hod. s tým, že mal. deti prevezme v miestnosti bydliska matky otec a po ukončení styku ich opäť odovzdá matke v mieste jej bydliska“.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie odporca, ktorý uviedol, že odvolaním napadá rozsudok v časti určeného výživného pre mal. K. sumou 130 Eur mesačne a na mal. M. na sumou 90 Eur mesačne. Odporca v odvolaní tvrdí, že určenie výživného v celkovej výške 270 Eur mesačne na tri deti je vo vzťahu k nemu likvidačné. Poukázal na skutočnosť, že pracuje ako živnostník a z tohto dôvodu nemá nikdy garanciu trvalého príjmu tak ako zamestnanec v pracovnom pomere. Jeho doterajšie príjmy nie sú žiadnou garanciou zárobku aj v budúcnosti, preto nie z vlastnej viny sa môže ocitnúť z hľadiska príjmov a výdavkov v debete, čím sa môže ocitnúť na hranici životného minima. Vytýkal súdu prvého stupňa, že nereflektoval dostatočným spôsobom na majetkové, zárobkové a iné pomery odporcu, neprihliadal na jeho odôvodnené výdavky, ktoré sú takmer vo výške mesačných príjmov odporcu a nevykonal vo vzťahu k navrhovateľke dokazovanie v potrebnom rozsahu tak, aby bolo možné bez dôvodných pochybností ustáliť, že príjmy navrhovateľky pochádzajú nielen z rodičovského príspevku, ale aj z pracovnoprávneho vzťahu, ktorý trval už v čase rozhodovania súdu prvého stupňa. Tiež nereflektoval na skutočnosť, že terajší partner navrhovateľky, s ktorými žije v spoločnej domácnosti sa do značnej miery dlhodobo podieľa na všetkých výdavkoch domácnosti navrhovateľky a mal. detí. V dôsledku týchto skutočností má odporca za to, že súd prvého stupňa svoje rozhodnutie zaťažil vadou v zmysle právnej kvalifikácie, nakoľko z odôvodnenia rozsudku týkajúceho sa určenia a dôvodnosti výšky výživného nie je možné zistiť, v akej výške sú odôvodnené potreby mal. detí s poukazom na všetky príjmy navrhovateľky. Odporca má za to, že súd prvého stupňa nedostatočne vykonal dokazovanie a zhodnotil po skutkovej a právnej stránke majetkové pomery účastníkov konania, že uplatnenie práva na výživné zo strany navrhovateľky predstavuje zneužitie práva najmä preto, lebo v konaní nebolo vykonané dokazovanie vo vzťahu k majetkovým pomerom navrhovateľky, jej všetkým príjmom a odôvodneným potrebám mal. detí, o ktoré sa súd prvého stupňa nezaujímal v potrebnom rozsahu. Preto odporca považuje súdom určenú výšku výživného vzhľadom k svojim možnostiam za neprimeranú a nespravodlivú, ktorá ho môže celkom priviesť k štádiu životného minima na úkor tak vysokého výživného. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alternatívne navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť a zaviazat odporcu platiť výživné na každé dieťa sumou po 50 Eur mesačne.

K podanému odvolaniu sa vyjadrila navrhovateľka, ktorá uviedla, že odporcovi nejde o blaho svojich detí a spravodlivé rozhodnutie súdu, ale len o jeho sebecký prístup k finančným prostriedkom, aby s nimi mohol vždy a výlučne sám rozhodovať. Počas manželstva bol zvyknutý vydeľovať finančné prostriedky tak ako sám rozhodol a navrhovateľka nesmela nič kúpiť bez jeho rozhodnutia. Zdôraznila, že odporca

pracuje ako živnostník a počas manželského spolužitia jeho mesačný príjem predstavoval 900 Eur. Preto je presvedčená, že takýto príjem dosahuje aj v súčasnosti a nevylučuje, že po právoplatnosti rozhodnutia o výživnom ho dosiahne ešte vo vyššej sume. Ďalej uviedla, že po odchode zo spoločnej domácnosti bola na materskej dovolenke, poberala materský príspevok a od nástupu do zamestnania poberala mzdu. Spolu s deťmi žije v domácnosti svojich rodičov, v ich rodinnom dome, ktorý jej všestranne pomáhajú pri zabezpečení všetkých potrieb mal. detí. Tým nahrádzajú zákonné povinnosti voči deťom za otca a odporca nemá právo svoje povinnosti voči deťom prenášať na jej partnera, s ktorým navrhovateľka ani nevedie spoločnú domácnosť. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku potvrdil ako vecne správny.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa ust. § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti bez nariadenia pojednávania (§ 214 O. s. p.), ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p. a zistil, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

Podľa ust. § 75 ods. 1 veta prvá zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci nevyhnutný pre posúdenie dôvodnosti podaného návrhu na úpravu práv a povinností rodičov k mal. deťom, ako aj vec správne právne posúdil (ust. § 153 ods. 1 O. s. p.).

Pri určení výšky výživného sa prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Odôvodnenými potrebami pri určovaní výšky výživného sú nielen základné a najnutnejšie hmotné potreby pre život človeka ako jedlo, ošatenie, obuv, ale aj ďalšie potreby dôležité pre vývoj a všestranný rozvoj osobnosti, rovnako sem patria aj náhodné výdavky spojené napr. so zdravotným stavom ale s koníčkami dieťaťa. Miera odôvodnených potrieb je rôzna a je závislá od veku, fyzickej a duševnej vyspelosti, zdravotného stavu a pod..

Pri posudzovaní schopnosti a možnosti povinného rodiča nie sú rozhodné jeho skutočné zárobkové (majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (majetkové) pomery, dané napríklad jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovnými skúsenosťami. Dôležité sú rovnako pomery, v ktorých žije a na participovaní ktorých má právo aj jeho dieťa.

Z dôkazov realizovaných pred súdom prvého stupňa, a to zo samotného vyjadrenia odporcu vyplynulo, že je od roku 2008 samostatne zárobkovo činnou osobou s mesačným príjmom 700 Eur. Z uvedeného príjmu uhrádza náklady za elektrinu a vodu vo výške 92,24 Eur mesačne, náklady za telefón platí vo výške 16,88 Eur mesačne, tiež uhrádza náklady za internet 13,90 Eur mesačne. Ďalej uhrádza zdravotné a sociálne poistenie vo výške 200 Eur mesačne (viď č. I. 39 spisu).

V konaní treba nevyhnutne zisťovať výdavky, predovšetkým pravidelné, ako aj nepravidelné náklady spojené s bývaním (nájomné, prevádzka bytu, domu), stravou, ošatením, zdravotným stavom, starostlivosťou o dieťa a domácnosť, inými vyživovacími povinnosťami, poisťovými plneniami, sporením, pôžičkami, splátkovými platbami, daňovými plneniami, výdavkami na výkon povolania.

Súd prvého stupňa vychádzal v tejto súvislosti správne zo životnej úrovne povinného rodiča, ktorý je schopný a má možnosti platiť výživné vo vzťahu k plnoletému synovi sumou 130 Eur mesačne, na mal. M. sumou 90 Eur mesačne a na mal. V. sumou 50 Eur mesačne.

Odvolací súd v tomto smere zdôrazňuje, že aj keď odporca tvrdí, že súd nevykonal vo vzťahu k navrhovateľke dokazovanie v potrebnom rozsahu tak, aby bolo možné bez dôvodných pochybností ustáliť, že príjmy navrhovateľky pochádzajú nielen z rodičovského príspevku, ale aj z pracovnoprávneho vzťahu, v tomto smere je významné, že matka osobnou starostlivosťou o mal. deti vyvažuje plnenie vyživovacej povinnosti. Matka pracuje v integračnom zariadení KORGIM Hertník ako ošetrovateľka od marca 2014 s mesačným príjmom 368,11 Eur. Matka do troch rokov veku mal. V. poberala rodičovský príspevok, ktorý za rok 2012 predstavoval 194,70 Eur mesačne, za rok 2013 199,60 Eur mesačne, v roku 2014 a 2015 (do mája) 203,20 Eur mesačne. Z uvedeného vyplýva, že matka po skončení materskej dovolenky (máj 2015) prestala poberať rodičovský príspevok a jej jediným príjmom zostal príjem zo zamestnania.

K odvolacej námietke odporcu, že súd nezohľadnil pri rozhodovaní o výživnom skutočnosť, že navrhovateľkin priateľ sa podieľa na všetkých výdavkoch v domácnosti matky, odvolací súd zdôrazňuje, že partner matky nie je zákonným rodičom mal. detí, a preto odporca nemá právo svoje povinnosti voči deťom pochádzajúcim z jeho manželstva prenášať na partnera matky, ale je jeho zákonnou povinnosťou plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči všetkým trom deťom.

Súdom prvého stupňa stanovená výška výživného je adekvátnou v súvislosti so životnou úrovňou povinného rodiča. S poukazom na potencialitu príjmov obidvoch rodičov považuje odvolací súd v súčasných pomeroch určené výživné za adekvátne schopnostiam otca, veku a potrebám plnoletého syna K. a mal. M.. Výška výživného určená súdom prvého stupňa je plne súladná s hľadiskami, ktoré sú uvedené v ust. § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine. Preto odvolací súd považoval súdom prvého stupňa určené bežné výživné za správne.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok vo výroku o výživnom na K. a mal. M. a vo výroku o trovách konania podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p.. Podľa tohto ustanovenia žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať bez návrhu. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je podľa § 81 ods. 1 O. s. p. konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.